

ქართული სამართლის კლასიკა

წიგნი II

ექლავნება საქართველოში იურიდიული განათლების ერთ-ერთი
ფუძემდებლის, იურიდიულ მეცნიერება დოქტორის,
პროფესორ **გიორგი ნანეიშვილის** 125 წლის იუბილეს

ზვიად კორძაძის გამომცემლობა

თბილისი

2019

სამეცნიერო რედაქტორები:

ზვიად კორძაძე

ქართულ-ამერიკული უნივერსიტეტის ასოცირებული პროფესორი, „კორძაძის საადვოკატო ბიუროს“ მმართველი პარტნიორი

თორნიკე ნემსწვერიძე

სამართლის მაგისტრი (თსუ), „კორძაძის საადვოკატო ბიუროს“ იურისტი

სარედაქციო კოლეგია:

ნანა ჭილაძე

სამართლის დოქტორი, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტის პროფესორი

ქეთევან ერემაძე

სამართლის დოქტორი, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამართლის სკოლის პროფესორი

მარინა გარიშვილი

სამართლის დოქტორი, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტის ასოცირებული პროფესორი

გოჩა ფერაძე

სამართლის დოქტორი, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტის ასოცირებული პროფესორი

ქართული სამართლის კლასიკა, წიგნი II, ზ. კორძაძისა და თ. ნემსწვერიძის რედაქტორობით, თბილისი, 2019, 537 გვ.

© ავტორები, 2019

© „ზვიად კორძაძის გამომცემლობა“, 2019

ISBN 978-9941-27-394-0 (ყველა წიგნის)

ISBN 978-9941-8-1065-7 (მეორე წიგნის)

წინათქმა

სასიამოვნო ტრადიციად იქცა ზვიად კორძაძის გამომცემლობის მიერ არაერთი კრებულის მომზადება და გამოქვეყნება, რომლებშიც თავი მოიყარა ქართული იურიდიული აზროვნების „დამფუძნებელთა“ მარგალიტებმა, საამაყო წარსულის მდიდარმა მემკვიდრეობამ. შესაბამისად, ბუნებრივი მაღლიერების განცდა გიჩნდება კრებულის სამეცნიერო რედაქტორების ასოცირებულ პროფესორ ზვიად კორძაძის და თორნიკე ნემსწვრიძის მიმართ, რომელთა ფასდაუდებელი შრომით იხილა კრებულმა დღის სინათლე და კიდევ ერთი ღირებული გამოცემით გამდიდრდა ქართული იურიდიული ლიტერატურის წიგნის თარო.

წინამდებარე გამოცემას წინ უძღოდა - „ქართული სამართლის კლასიკა“, წიგნი I, - რომელშიც თავი მოიყარა წინა თაობების ქართველი იურისტი მოაზროვნეების ნაშრომებმა, რამაც უკეთ ხელმისაწვდომი გახადა ისინი დაინტერესებული პირებისათვის. ამჯერად, ჩვენს წინაშე არანაკლებ ღირებული კრებული. იგი, ფაქტობრივად, ყველაზე მასშტაბური გამოცემაა, რომელიც მრავალფეროვან ინფორმაციას იტევს ჭეშმარიტად სასიქადულო მოაზროვნის პროფესორ გიორგი ნანეიშვილის ცხოვრებასა და მოღვაწეობაზე. მასში სრულყოფილადაა წარმოდგენილი ბიოგრაფიის ის გადამწყვეტი ეპიზოდები, რომლებმაც გავლენა მოახდინეს მის უდიდეს მოღვაწედ ჩამოყალიბებასა და მისი, როგორც „მცოდნე პირის“ საზოგადოებრივ ცხოვრებაზე გავლენის შესაძლებლობაზე. კრებულში განთავსებული კვლევები და ფაქტობრივი მონაცემები სრულ წარმოდგენას შეუქმნის მკითხველს გიორგი ნანეიშვილის შესახებ.

კრებულში პროფ. ნანეიშვილის „ნამოღვაწარი“ ლოგიკურადაა სტრუქტურირებული, ჯერ, სამართლის თეორიისა და სამართლის ფილოსოფიის საკითხებთან დაკავშირებული პუბლიკაციებია წარმოდგენილი, შემდეგ, საკონსტიტუციო სამართლის სფეროში ნამოღვაწარი, ბოლოს კი, სხვადასხვა მეცნიერების მიერ მის ნაშრომებზე მომზადებული რეცენზიები. ინფორმაციით მდიდარია კრებულის ის ნაწილი, სადაც გადმოცემულია ქართველი

მოაზროვნის, ერთი მხრივ, სამეცნიერო, და, მეორე მხრივ, საუნივერსიტეტო საქმიანობის ფარგლები, რაც ნათელ წარმოდგენას იძლევა გიორგი ნანეიშვილის ეპოქის იურიდიული სამყაროს რეალობაზე.

აღსანიშნავია, რომ წინამდებარე კრებულის სახით ავტორის არაერთი გამოკვლევა გახდება ცნობილი ფართო იურიდიული საზოგადოებისადმი. ამასთან საინტერესოა, რედაქტორების არჩევანი ტექსტის გადმოცემის ფორმატთან დაკავშირებით, რომელიც, როგორც წესი, ორიგინალურ ვერსიებს ეყრდნობა და ავთენტურობის პრინციპის დაცვითაა წარმოდგენილი.

წინამდებარე კრებულის გამოცემით მნიშვნელოვანი და საშვილიშვილო საქმე გაკეთდა. ქართული იურიდიული განათლების სათავეებთან მდგომი მოაზროვნის პროფ. გიორგი ნანეიშვილის სიღრმისეული ნაშრომები და, ზოგადად, მოღვაწეობის შედეგი, აქტუალობას დღესაც არ კარგავს და მომავალშიც თვალსაჩინო როლს შეასრულებს ქართული სამართლებრივი მეცნიერების განვითარების ყველა ეტაპზე.

ნანა ჭილაძე

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტის საკონსტიტუციო სამართლის პროფესორი, სამართლის დოქტორი

თბილისი, 2019 წლის მაისი

შინაარსი

ზვიად კორძაძე, თორნიკე ნემსწვერიძე

პერსონალია ქართული სამართლის მეცნიერებიდან - პროფესორი
გიორგი ნანეიშვილი 17

I. სამართლის ფილოსოფია, სამართლის თეორია, რეცენზიები/პოლემიკა

იურიდიული სუბიექტი 59

სამართლის ნამდვილობა და ცდა ნორმატიული ფაქტების
დასაბუთებისა 95

სამართლის ფსიქოლოგიური თეორიის აპრიორულ-ემოციონალური
საფუძვლები..... 240

ერთი წიგნის მეთოდოლოგიისათვის..... 263

პასუხი ი. ფანცხავას რეცენზიაზე..... 288

რეცენზია დიპლომანტ ყაველაშვილის ნაშრომზე - „სატრანსპორტო
სამართლის შესახებ“ 301

II. საკონსტიტუციო/სახელმწიფო სამართალი

ახალი კონსტიტუციის პროექტი და სასამართლო 305

ახალი კონსტიტუციის პროექტი და საბჭოთა ქვეყნის მოქალაქეთა
უფლება-მოვალეობანი..... 341

ახალი კონსტიტუციის პროექტი და მოსამართლეთა
დამოუკიდებლობის საკითხი..... 362

მოსამართლეთა არჩევა 374

ბურჟუაზიული კონსტიტუციები და ჩვენი ახალი კონსტიტუცია..... 380

III. რეცენზიები პროფესორ გიორგი ნანეიშვილის ნაშრომებზე

აკადემიკოსი შალვა ნუსუბიძე

გ. ნანეიშვილის წიგნის - „სამართლის ნამდვილობა და ცდა ნორმატიული ფაქტების დასაბუთებისა“ - რეცენზია 425

Профессор Луарсаб Андроникашвили

Рецензия на диссертацию под заглавием - “Действительность права и опыт обоснования нормативных фактов”, представленную Г. А. Нанейшвили для соискания степени доктора права 437

პროფესორი იროლიონ სურგულაძე

დასკვნა გ. ნანეიშვილის სადისერტაციოდ წარმოდგენილ ნაშრომზე - „სამართლის ნამდვილობა და ცდა ნორმატიული ფაქტების დასაბუთებისა“ 450

პროფესორი ილია ფანცხავა

მარქსისტული მსოფლმხედველობა თუ ლექტ[ორ] გ. ნანეიშვილის იდიალისტური აბდაუბდა 505

პროფესორი მოსე გოგიბერიძე

რეცენზია პროფ. გ. ნანეიშვილის ნაშრომზე - „ემოციონალური აპრიორიზმი და სოციალური თანხმობის იდეა ბურჟუაზიულ სამართლის ფილოსოფიაში“ 526

პროფესორი იონა ბოჭორიშვილი

რეცენზია 530

პროფესორი სერგეი ალექსევი

დიდი მეცნიერის ნაშრომი 533

საგამომცემლო ჯგუფი:

გული გრიგალაშვილი

მარიამ უსენაშვილი

მარიამ შამუგია

„ზვიად კორძაძის გამომცემლობა“

საქართველო, ქ. თბილისი, პ. ქავთარაძის ქუჩა №44, ბლოკი A, პირველი

სადარბაზო, I სართული

ტელ.: 032-2-38-03-22

<https://www.facebook.com/ZviadKordzadzePublishing/>

info@zkpublishing.ge

zkpublishing.ge

legalpublishing.ge